

М. М. Кисельов

Екологія людини

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ – синтезуючий та міждисциплінарний науковий напрям дослідження [біосфери](#) як екологічної ніші *людства*, де вплив його діяльності на природне оточення сполучається зі зворотним впливом природи на самопочуття самої людини; вивчення природних і штучних екологічних систем у їх взаємодії з людиною. Здійснює пошук оптимальних умов існування людини як біологічного виду та соціальної істоти. Термін «Е. л.» виник як фрагмент таксономічного поділу [екології](#) і перебуває в одному ряду з таким екологічним напрямом, як [екологія рослин](#). Вживається у вузькому (вивчення конкретних закономірностей взаємодії людини з безпосереднім природним оточенням, підтримання його в оптимальній для людини стані) та широкому (збереження соціальної та духовної середовища людського буття) значеннях. В Е. л. у найбільшій мірі реалізується фундаментальний методологічний принцип сучасної філософії та метанауки. Дослідження – «буття людини в світі» замість традиційного протиставлення людини природі (світу природи людського світу). Багатоманітні вияви біологічної вітальності сприймаються як цілісний процес. Активно залучає методи моделювання, медичну географію, антропоенкологію систем та аерокосмічний моніторинг. Іноді Е. л. ототожнюють з [екологією медичною](#), [екологією глобальною](#) та [екологією соціальною](#).

Рекомендована література

1. Казначеев В. П. Очерки теории и практики экологии человека. 1983;
2. Экология человека: Основ. проблемы. 1988;
3. Алексеев В. П. Очерки экологии человека. 1993 (усі – Москва); Бондар О. І., Корінько І. В., Ткач В. М., Федоренко О. І. Екологія людини. К.; Х., 2005.

Бібліографічний опис:

Екологія людини / М. М. Кисельов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-18707>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).